

BISERICA și ȘCOLA.

Foie bisericească, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

542

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.
„ „ jum. an . . . 2 „ 50 „
Pentru România și străinătate pe an . . . 7 „ — „
„ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze la Redac-
țiunea dela
„BISERICA și ȘCOLA“
Iar banii de prenumerațiune la
— „Tipografia diocesană în Arad.“ —

DESCHIDERE DE ABONAMENTŪ

LA

„BISERICA și ȘCOLA.“

Foie bisericească, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână.

Cu incepere dela 1. Ianuariu 1883 deschidem un nou abonamentu la „Biserica și Școla.“

Rugăm dar pe on. abonenti, a căroru abonamentu a expirat cu finele anului trecut, ca se binevoiescă a insinua de timpuriu înoirea abonamentului.

Prețulu abonamentului rămâne tot celu din capulu foiei, și adevă:

Pentru Austro-Ungaria 5 fl. pe an.

Pentru Romania 7 fl. pe an.

Abonamentele făcute pe anul întregu, se pot plăti și în rate, pe jumătate ori pe patrare de an. Banii se pot trimite mai cu inlesnire prin asemnate postale (posta utalvány.) Ne rugăm însă ca numele, locuința, posta ultimă și cea principală să se însemne esactu și legibilu.

■ Totodată rugăm pre toti onorabili abonenti în restantă cu prețulu foiei, ca să achiteze cât mai cu graba datoria lor. ■

Arad, 2/14. Ianuariu 1883.

Redacțiunea.

Schimbarea ortografiei noastre.

Cu numărul presinte diarulu „Biserica și Școla“ continuand cursulu său, apare în exterioru nou, cu o nouă ortografie. Rațiuni pedagogice de-o valoare necontestabilă cât și legitima dorință și dătorință națională de-a conlucra și noi la unificarea scrierei limbei românesce, ne-au

îndemnatu, ca părăsind ortografia ce amu urmatu până aci, să adoptam ortografia Academiai Române. Cu acesta credem că eram datoru chiar și din privirea dorințelor manifestate în mai multe rânduri din partea învățătorilor nostri.

Confusiunea și neunirea ce domnesce încă în scrierea limbei române, ar trebui ca să încete odată, cu desevărșire, între cărturarii și scrietorii români; căci pentru cultura limbei naționale nu pôte fi nimic mai fatalu, ca urmându în scrierea limbei fie-care de capulu său. Și durere, că scrietorii și literații români nici astăzi n'au ajunsu la ore-care uniformitate în scrierea românescă. Unii sunt etimologisti, cari pretind că în scriere au să se observeze legile gramaticii și etimologiei, fără privire la legile eufoniei, că adevă trebuie a scrie cuvintele cu literile cu care sunt scrise în cuvintele originale latine lăsându cetitoriulu a-le pronunța după placu; alții sunt fonetisti, cari stăruiesc a-scrie limba așa cum se pronunță abstracție făcându de pronunția stricată și coruptă, introducând ore-care semne pentru înlocuirea literilor ce lipseser în alfabetulu latinu, pentru exprimarea sunetelor românesce; și, în fine, alții sunt, cari tindu a împăca cele două sisteme spre a conserva după putință și etimologia latină și pronunția română, pe acestia îi putem numi fonetici-etimologisti. 1)

Cele două sisteme d'întâiu n'au decât reprezentanți particulari, și acestia isoțati prin divizitatea și excentricitatea ideilor ce domineză în fie-care grupă; iar sistema fonetică-etimologică are astăzi reprezentantele său supremu pe însași academia română, singura auctoritate competentă a stabili regulele scrierei limbei românesce.

1) Melchisedec, Revisuirea cărt. biser.

Acastă auctoritate științifică vedându că ortografia etimologică nu poate prinde rădăcini în România, ba chiar din colii de Carpați, ea nu câștigă, ci pierde din terenul ocupat, o-a părăsită adoptându ortografia fonetică-etimologică. În adevăr, a rivni și mai departe pentru un etimologism pur, ori pentru fonetismul pur, însămnă a susține și pe viitor anarhia ce domnește în ortografia limbii române. „Pentru că în starea lucrurilor de astăzi, dice eruditul nostru D. Hasdeu, nu e posibil în ortografie un fonetism pur, căci fie-care individ ar ave atunci dreptul de a aplica pe hârtie idiosincrasiele sale personale de pronunțare, nici etimologism pur, de vreme ce derivațiunea cuvintelor în ori-ce limbă este în cea mai mare parte necunoscută sau controversabilă. Posibilă și practică este numai o ortografie eclectică, relativă, un termen mediu între fonetism și etimologism.“

Acastă este rațiunea ce a determinat pe academia română a părăsi ortografia sa de mai nainte, *intemeiată pe un etimologism temperat prin concesiuni fonetice*, și a adopta ortografia fonetică-etimologică, care se intemeiază pe un fonetism temperat prin necesități etimologice, ale cărei regule le publicăm mai jos, după cum le-a formulat însași academia.

Ortografia în genere este o cestiune de cultură, a disu un membru alu academiei, Dl. Quintescu, iară cultura cere o ortografie, cât mai simplă, mai firască, prin care cunoștințele să se potă lăți în popor mai cu înlesnire. De aceea: „O ortografie este cu atât mai bună, a disu un alt membru alu academiei, Dl. Babeșu, cu cât poate să se respândescă mai lesne în popor, respândindu-se prin mijlocul ei cultura.“

Dar academia nu ni-a dat încă o sistemă de ortografie definitivă, ca să fim obligați la primirea ei, vor dice antagoniștii ortografiei academice. La acestia lăsăm, ca să le răspundă ilustrul secretariu, Domnul Urechia prin frumosul raport cetit asupra lucrărilor academiei în sesiunea anului 1881: „Cu a bună samă academia nu are pretensiunea să fi făcută o lucrare în totul deplină și definitivă; dar această pretensiune, de-ar ave-o ar fi tocmai în defavoarea maturității sale. Nu odată s'a repetit în sinul academiei convingerea, că numai acele limbă rămân nemutabile, care și-au perdit orice vitalitate. Timpul va schimba de sigur multe din conclusionile, ce ati dat la lucrarea ortografiei, căci aceste prefaceri, semne caracteristice a mergerii înainte a națiunii, vi le va impune vitalitatea noastră neîndoiosă națională. Terminându lucrarea asupra ortografiei, fără de-a închide în mod autoritar câmpul controverselor

loru filologice, academia a fost preocupată numai de dorința de a lăsa limbii deplină libertate destulă, ca ea să nu fie întrecută de fugacele cursieru alu propășirei. Și când memorez despre înțelepta neîncatenare a controverselor filologice, sum datoriu a aminti publicului o faptă cu totul în lauda academiei. Dvostă ati sacrificat cei mai mulți convicțiuni teoretice asupra limbii, numai de dorința, ca prin un compromis înțelept, să ajungem la ore-care uniformitate în scriere, căci cu toți am fost și suntem spăriați de consecințele rele pentru unitatea națională, ce decurg din nemărginita diversitate a scrierei limbii românesce. Dacă în ordinea morală „tot capita tot sensus“ e fatală societății apoi când e vorba de limbă, *acastă este ucigătoare în ordinea națională.*“

Cu acestea ne credem pe deplin dispensați de a motiva mai departe publicarea diarului „Biserica și Școla“ cu ortografia academiei române. Noi vom urma în scrierea limbii naționale totdeauna direcțiunea dată de acestu areopagă supremă constituit din cei mai inteligenți și savanți bărbați ai națiunii. Și când academia va aduce nune îmbunătățiri ortografiei, noi vom fi cei întâi, cari vom ține samă de ele! —

La anul nou.

Alfa și Omega, începutul și sfârșitul: dise: „Mergi!“ Și la acestu ordin puternic anul 1882 a dispărut în marea vecinicie, ca acolo să povestescă timpurilor: multe, multe, câte a vedut pe lume într'un nou trai omenesc de 365 de zile.

S'a dus . . . „Bine că am scăpat de sarcinile și durerile lui!“ . . . „O! de ce te duci așa iute, când zilele sunt atât de dulci?!“ Acestea cuvinte ilu petrecu la mormânt. Neîndestulare într'o formă, neîndestulare într'alta . . . Și timpul tace și se duce, la ordinul Celui prea înalt, fără a da ascultare bociturilor eșite din pieptul muritorului!

Dar oare justificabile sunt exclamările omenești, ce le audim când trece un an și vine altul? Într'adevăr, chiar cel mai bărbat simte uneori că viața ilu apesă, și pentru acesta îi pare bine că trece timpul: iar alții, cărora le merge bine, lăcomosi după zilele vieții, suspină adencu de câteori se pierde un an din traiul lor îndestulit.

Și unde să fie cauza neîndestulării? În omu nasce, în elu trăesce. Omul o simte, omul o spune. Să întrebăm vocea conștiinței, și ea ne va răspunde. Înse iat'o, iat'o a și început să vorbescă. Ea dice că:

Numărul celor săraci cu duhul a scădat, iar mândria asuprește pe cei slabi;

puțini sunt cei ce plâng pentru păcatele făcute în viață, ci ei se cufundă totu mai tare în noroiul lor, fără a se căi;

cei blânzi au dispărut, și în locul lor răsbunătorii urgisiți sporesc;

fomea și setea după învățăturile evanghelice a perit din inimile oamenilor;

urechile celor bogati și puternici au asurdit la glasul celor neputincioși și fără ajutorii;

inima curată a multora s'a întinat în pecatul egoismului, iar dragostea către deapropoie s'a răcit;

făcătorii de pace s'au schimbat în revrățitori, și intriga domnesce între fiii aceluiași părinte . . .

Acestea sunt cauzele neîndestulării omenești, onorați cetitori!

Dar dacă cauzele neîndestulării răsăr și trăesc în om, de ce omul nu stăpânește din sine rădăcina acestui rău prin puterile ce-i sunt date de la creatorii? De ce virtutea nu află loc în toate inimile omenești? De ce ea se adapă cu oțet și se palmuește în față din partea sumetului muritorii?! . . . O! dar acestea gândiri sunt zdrobitoare, le lasă! . . . căci ora a sunat!

E miezul nopții . . . tăcere adâncă . . . Și vocea lui Alfa și Omega iarăși se aude. „Pornește!“ elu dice. Și după acestu nou ordin pe tronul vieții omenești se instalează un alt restimp de 365 de zile, anul nou 1883.

Acestu periodu nou de viață e o luptă viitoare, care începe astăzi cu prima Ianuariu, în tocmă precum începeau luptele său resboiele strămoșilor noștri Romani, de câteori consulii deschideau porțile lui Ianus, deul începuturilor și al schimbărilor. Și cum intrăm noi în această luptă, cu ce arme, cu ce speranță de reușită? Dela creștinu nu se receră nici mulțime de oștiri, nici arcu și lănci ascuțite, spre a pute dvinge pe dușmanii vieții sale. Nu trofee, nu sacrificie, ca să dobândescă norocul de la Joe și Marte. Nu! căci reușita creștinului e sigură dacă se va înarma cu unica armă tare: arma virtuții, răsarită din *credința, speranța și amorea* creștină!

Să ne înarmăm dară cu această armă mai puternică decât toate;

să lăpădam mândria, spre a dobândi împărăția cerurilor;

să ne căim dacă am greșit, ca parintele nostru cel bun să ne lerte;

să fugim de răsbunare, ca să putem dobândi fericire;

să ne nutrim cu hrana evanghelică, spre a nu flămânzi și însetoșa;

să miluim pre cei săraci și neputincioși ca să luăm resplata cerescă;

să avem cugete curate, ca să putem vedea pre Ddeu, cea mai înaltă fericire.

Cu ună cuvintă: să împlinim voia lui Ddeu; să împlinim toate dătorințele către deapropoie nostru, ca nimenu să nu dătorim altă decât numai a ne iubi unul pre altul (Rom. c. 13. v. 8)!

Atunci, când vor trece anii vieții noastre venind unul după altul, vocea care astăzi exlamă apăsată de sarcini și dureri se va preface în glas de bucurie; iar cel fericit aici pre pământ nu va mai suspina după zilele dulci ale unei fericiri trecătoare, căci omul — prin virtute — își va fi pregătit o altă fericire stabilă, întru împărăția lui Ddeu.

Dorind ca faptele virtuții să înflorească neîntrerupt în inimile noastre, onorați cetitori, spre a ne urca la adevărata fericire, Vă poftim: anul nou fericit, și încă mulți pe viitorii!!

Atanasiu Tuducescu,
profesor de teologie.

Responsu la epistola Patriarchului Constantinopolei.

În nr. 47 din an. tr. am publicat epistola patriarchului Constantinopolei în care face imputări aspre prelatilor Bisericii autocefale române pentru săvârșirea săntirii Mirului, atacând deadreptul chiar autocefalia (autonomia) bisericii române. Acuma publicăm cu nespă mângăiere și satisfacțiune actul memorabil, prin care săntul Sinod respinge cu demnitate imputările și atacurile Patriarchului. Responsul Sântului Sinod este lucrat de către Preasăntitul Episcopu Melchisedec, cu o profunditate și erudițiune proprie acestui prea demn și învățat prelat al bisericii ortodoxe române. Noi având cu înalta bunavoință a Preasăntitului auctorii însuși operatul Preasăntiei Sale, ilu publicăm în întregul său cuprinsu părându-ni-se mai complet în original, ca în forma, ce i-a dat săntul Sinod. De almintrelea responsul sinodului nu cuprinde nimicu ce nu ar fi cuprinsu deja în operatul Preasăntitului raportor, care sună:

Înaltu Prea Sfințite Stăpâne! Prea Sfințitoru Părinți! Comisiunea Sântului Sinod, compusă din Înaltu Prea Sfințitul Mitropolit al Moldovei, Domnul Iosif, din Prea Sfințitul Episcopu al Buzelui, Domnul Innocentie, și din subscrisul raportor, cetind Epistola sinodală a Înaltei Sale Sanctități Domnului Ioachim Archiepiscopul Constantinopolei și patriarchu icumenic, epistolă adresată „Prea Sfințitului Mitropolit al Ungro-Vlachiei, Prea cinstitul Exarchu al plaginilor și locotitorii al Cesariei Capadociei“, precum, și „tutoror respectabilor ierarhi ai păzitei de Dumneșu regiuni [ținut] a României [cratei tes Romanias]“, pre cari îi numește „frați și coaliturgisitorii ai Modestiei sale: ne-am informat de cuprinderea ei, carea este cea următoare:

1) Prea Înalta Sa Săntitate, Domnul Ioachim patriarchu icumenic spune, că s'a informat din

jurnale, că la 25 Martie trecut, în Biserica catedrală a Mitropoliei din București s'a severșit Sfințirea Sântului Myr, și că prin această ierarhie români ar fi arătat deplina lor neștiință despre canonică supremație (arché) spirituală a thronului patriarchal, apostolic și icumenic; că această urmare ar fi în potriva regulei urmată din vechime în această regiune [klimat]; că ierarhia români prin această faptă, în loc de a fi păzitori ai regulei păstrate în Biserică, au oferit un model [tipon] de neorânduélă (ataxis), carea prin această epistolă își atrage mustrea meritată. Această mustrare constă din următoarele aserțiuni: a) Că orânduéla [taxis] este din cele mai salutare, mai necesare și universale în lume, și că fără densa și fără prevedere nu trebuie a se conserva nimica în lume; căci ce se face alt-feliu nu este stabil și nu are condițiunile necesare la trăinicie. Citéză cuvintele Apostolului, adresate Corintenilor, ca tóte să se facă cu bună cuviință și după orânduéla, carea trebuie a se păzi întru tóte, cu atâta mai vârtos trebuie a-se păstra în cele spirituale. b) Ierarhia români, prin actul sfințirii Myrului, ar fi realizat o neorânduélă, călcând rânduéla stabilită de unu forte vechiu obicei bisericesc. Că ierarhia români, după cuvântul Apostolului Petru, trebuie să fie pentru turma lor pildă și model: „păstoriți turma lui Dumneđu cea dintre voi, făcându-vă pildă turmei“. Deasemenea cuvintele Apostolului Pavel: „fugi de dorințele de inovațiuni, șciind că ele produc certe“. c) Alt argument al mustrei epistola îl ia din canonul XXXIV Apostolic, carele prescrie, ca „Episcopii fie-cărei națiuni să recunoască pe cel ănteu între densii, și să-l socotescă ca cap și să nu facă nimica de prisos fără opiniunea lui“. Că acest canon ar fi avându acel înțeles, că Ierarhia români nu trebuia să cuteze a face Sântirea Mirului, carea ar fi unu novism; căci trebuia să conserve vechiul obicei de a primi Sântul Myr dela patriarchia de Constantinople, sub a căreia jurisdicțiune bisericescă este pusă România încă de Sinodul Ecumenic IV-le, ce s'a adunat în Chalcedon în anul dela Christos 451, și carele a decis, ca, Episcopii din diecesele Pontului, Asiei și Thraciei precum și Episcopii dieceselor acestora, cari se află printre barbari, — să depindă de scaunul patriarchal al Constantinoplei. Între poporele acele barbare, de prin viacul al V-le la care se trimită episcopi misionari dela Constantinople, și din alte eparchii ale imperiului roman de orient, Epistola sinodală a patriarchului numără și pe România noastră, și crede a întemeia pe această explicație supremația sa bisericescă. d) Că Inalta Sa Santitate, ascultând glasul Apostolesc, carele dice: „Luați aminte de voi și de tótă turma, întru carea Duchul sânt v'a pus Episcopi, ca să păstoriți biserica lui Dumneđu“, n'a trecut cu vederea a ne mostra pentru îndrăsnéța faptă a sfințirii Sântului Myr, faptă abătută dela orânduéla bisericescă, și tot-o-dată exemplu rău turmei, de nesupunere și neascultare.

2) Epistola patriarchală sinodală spune mai departe, că s'ar fi respândit pe acolo sgomotul, că în Biserica noastră s'ar fi mai introdus și alte inovațiuni, precum: Stropirea și turnarea pe capu la Sântul Botez, în loc de cufundare; înmormântarea bisericescă a sinucisilor; calendariul grigorian; demnități patriarchale și alte novisme, pe care le însemnă numai cu dicirile: „și altele asemenea“. Dară adauge, că aceste din urmă le consideră ca simplu

sgomot de o cam dată, și cere informațiuni lămurite despre existența unor astfel de inovațiuni în Biserica românească. Epistola se închee, invocându charul și mila lui Dumneđu asupra noastră.

Epistola pórta data 10 Iulie anul 1882, și este subscrisă de Inalta Sa Santitate patriarchul Ioachim și de 11 Archierei membri ai sinodului patriarchal.

Cetind și ascultându cu mare luare aminte această admonițiune patriarchală, am simțit în inimile noastre o plăcere duhovnicescă, vedându, că Inalta Sa Santitate patriarchul icumenic ne amintește mai multe pasaje din Sânta Scriptură și din canóne, care sunt norma administrațiunei Sântei noastre biserici orthodoxe a resăritului, și pre care noi nici-o-dată nu trebuie să le perdem din vedere în administrația spirituală a dieceselor noastre. Astfel de pasaje le recităm și noi încă odată cu multă plăcere: a) Cuvintele Sântului Apostol Pavel din I-a Epistolă către Corintenii, Cap XIV, st. 40, unde Apostolul prescrie buna rânduéla, ce trebuie să domnescă în templu în timpul serviciului divin, și închee regulele sale cu aceste cuvinte: „tóte să se facă după cuviință și orânduéla.“ b) Cuvintele Sântului Apostol Petru din I-a Epistolă cap V. st. 1: „Păstoriți turma lui Dumneđu cea dintre voi..... făcându-vă esemplu turmei.“ Ne ar fi părut și mai bine, dacă Inalta Sa Santitate cita întregu pasagiul acesta, prin care Sântul Petru dă povățuirii apostolice păstorilor biserici. În întregimea sa pasagiul în cestiune se exprimă așa: „Pre presbiterii cei dintre voi îi îndemn, ca cel ce sunt împreună presbiteru, și marturu al suferințelor lui Christos, și părtaș al mării ce va să se descopere: păstoriți turma lui Dumneđu cea dintre voi, priveghind asupra ei, nu cu sila, ci de voie, și după Dumneđu, nu din interes rău, ci cu oserdie; nici așa ca cum ați domina preste cleruri; ci făcându-vă esemple turmei“. c) Cuvintele Sântului Apostol Pavel către Timoteiu Episcopul Efesului: (tas neotericas epitimias feuge). Se vede, că acest pasagi în limba grecă are două înțelesuri; căci elinistul nostru profesorul, Francud, l'a tradus prin: „ferescete de dorințele de inovațiuni“. La noi însă se înțelege alt-feliu, precum îndată vom vedé. Ne ar fi părut bine, ca și acest pasagi să fi fost citat în Epistola patriarchală așa cum este în Sânta Scriptură, în întregimea lui, ca să se pótă bine pricepe și tiné minte cuprinsul lui cel salutariu. Complexăm noi și acest pasagi, reproducându-l aici întregu, II-a Timot. II. st. 22—26.

„Iară de poftele tinerești fugi (tas neotericas epitimias feuge)=Juvenilia autem desideria fuge), și urmăză dreptatea, credința, dragostea, pacea cu toți cei ce chiamă pre Domnul din inimă curată. Iară de întrebările cele nebune și neînțelepte te fereșce: șciind că nascu sfeđi. Și slugii Domnului nu i se cade să se sfădescă, ci blându să fie către toți, învătătoriu, răbdătoriu, cu blândețe certând pre cei ce stau împotriva; póté cândva le va da lor Dumneđu pocăința spre cunoștința adevărului. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinsii fiind ei de densul spre a lui voie“. d) Pasagiul din Faptele Apostolilor, unde Sântul Ap. Pavel adresază cele din urmă cuvinte ale sale presbiterilor din Efes, cu cari nu avea să se mai vadé în lumea această: „luați aminte de voi, și de tótă turma, întru carea Duchul Sânt v'a pus Episcopi ca să păstoriți biserica lui

Dumnezeu, carea o a câștigat cu scump sângele său" (Fapt. XX, 28).

Noi mulțămim din inimă Înaltei Sale Sanctității patriarhale, că ne pune în vedere cuvintele cele Sfinte ale Scripturii, ne dă ocaziune să gândim la ele, să le studiem profund și să le realizăm în viața noastră. Cu cât mai adese ori ne-ar da asemenea ocaziuni de îngrijire adevărată apostolică, cu atât mai mult ar spori stima și iubirea noastră către thronul patriarhului ortodoxiei.

Afară de aceste citațiuni din Noul Testament, Epistola Sanctității Sale ne amintește încă două canoane anume: a) Canonul XXXIV al Sfinților Apostoli, din care se citează numai cuvintele dela început: „Episcopii fie-carei națiuni se cuvine a ști pre celălalt dintre dâșii și a-l recunoște ca cap, și nimica din cele ce trecu preste autoritatea loră a nu face fără de socotința (opiniunea) lui.“ Aici se oprește Epistola patriarhală; dar noi spre a completa sensul canonului adăugăm și restul textului: „ci să facă fie-carele numai aceea, ce se atinge de eparhia lui, și de locurile ce aparțin la ea. Dar și celălalt d'înteu (Episcop) să nu facă nimica fără de socotința tuturor, ca în acest chip să fie unire și să se slăvească Dumnezeu prin Domnul întru Duchul Sântu: Tatăl și Fiul și Sântul Duch.“ Așa dar sensul acestui canon este, că fie-care nație sau popor creștin orthodox are Episcopii săi; între Episcopi este unul în fruntea tuturor; fie-carele administrează diocesa sa duple regulele stabilite de Biserică. Când se înfățișează vre-unu casu neprevăduț de regulele bisericesti, episcopul respectiv, se consultă cu celălalt d'înteu, sau Archiepiscopul, despre modul cum se cuvine să urmeze în casul respectiv. Dar și Archiepiscopul sau căpitania Episcopilor, în casurile neprevăduțe prin regulele bisericesti, să nu facă nimica arbitrariu, ci să consulte pre Episcopii națiunii, și să facă așa precum cu toții vor decide; căci cu modul acesta se va păstra buna înțelegere și unanimitatea în disciplina bisericestă. Cum că așa se înțelege acest canon vom cita aici explicația, ce îi face unu canonist rus, Archimandritul Ioan, în cartea sa intitulată: „Opis Kursa Cerkovnoho Zokonovedenia“, carte carea servește de Manual în seminariile Rusiei la studiul Dreptului canonic.

(Va urma.)

Regulele ortografiei române, primite de Academia română în sesiunea generală 1880 și 1881.

1. Literele latine *y*, *ph*, *th*, *qu* și *k*, ne mai avându în limba noastră de astăzi sonorile loră corespunzătoare, nu se voru întrebuița în scrierea română.

Se va scrie dar: *tipografie*, *litografie*, *filosofie*, *ipotesă*, *teologie*, *cătu*, *calitate*.

Nu intră în această regulă scrierea cuvintelor străine neasimilate; de exemplu: *aquarium*, *aquarella*, *kaliu*, *kilometru*; precum și numele proprie străine ca: *Quintiliană*, *Quintu*, *Kant*, etc.

2. Duplicarea consonantelor se admite numai acolo, unde provine din alipirea a două cuvinte române, din cari unul se termină și altul începe cu aceeași consonantă sau cu o consonantă de același organ, însă numai în lăuntrul limbii române, unde se și aude; acesta se întâmplă mai cu

sămă la vorbele compuse din prepozițiunea *în* și unu cuvintu începătoru cu *n*.

Vom scrie dar: *înnotare*, *înnodare*, *înndscutu*, *înnoire*, etc.

Se pôte scrie *înmulțire* și *îmmulțire*, *înmormântare* și *îmmormântare*; adică *n* din *în*, înainte de *m* pôte și să rămâie și să se asimileze cu *m*, când vomu ave *mm*; însă *n* din *în*, *din*, se va preface în *m* totdeauna înainte de *b*, *p*, așa că vomu scrie totdeauna: *împreună*, *împilare*, *împăcare*, *îmbuibare*, *îmbulzeli*, etc.

Se va scrie însă totdeauna: *aprobare*, *afirmare*, *colaborare*, cu câte o singură consonă: *p*, *f*, *l*, etc.

Excepțiune. Se admite duplicarea lui *s* în câte-va cuvinte în cari pôte servi pentru evitarea confuziunii între două înțelesuri deosebite: *casa* de locuită — *cassa* de bani, *masa* de scrisu — *massa* de o materie (*la masse*), *rasă* de la rasu — a rade — *rassă* de animale și *rassa* haina călugărească.

3. Deosebirea nuanței de pronunțare a lui *s* ca *z* când se află în mijlocu între două vocale nu se însemnează, aflându-se numai în câte-va cuvinte nouă primite, și prin urmare, nici *s* nu se va duplica în mijlocul cuvintelor în cari se pronunță după natura lui.

Vomu scrie dar: *rosă*, *francesă*, *sintesa*, *nasalu*, *frumosulu*, *osă*, *susă*.

4. Consonanta compusă *x* se va întrebuița și în scrierea română pentru a exprima împreunarea sunetelor *c* și *s*, în neologisme, și în numele proprie:

Se va scrie: *Xilografia*, *lexicon*, *examtru*, *Xerxe*, *Xantipă*, *Xenocrată*, *Alexandru*.

Se pôte scrie însă: *expedițiune* cu *x* și *espedițiune* cu *s*, *exposițiune* și *esposițiune*, *exemplu* și *esemplu*.

5. Sunetul reprezentat prin litera cirilică *ж* se va scrie totdeauna cu *j*: — *jocă*, *judecată*, *jupână*, *jurdământă*, *bujoră*, *stegară*.

6. Sunetele reprezentate prin *ч* și *щ* se voru scrie cu *c* și *g*, când sunt înainte *e* și *i*; se voru scrie cu *ci* și *gi* înaintea vocalelor *a*, *o*, *u*, spre exemplu: *cine*, *gimere*, *ceva*, *cépa*, *genă*, *ciaslouă*, *ciocârli*, *ciută*, *ciumă*, *giamă*, *Giurgiu*.

Când însă literele *c* și *g* au să represinte sunetele guturale *k* și *g* înaintea vocalelor *e* și *i*, se voru scrie cu *ch* și *gh*. — Se va scrie dar: *chee*, *chemă* *chiar*, *unchiă*, *ghemă*, *ghiară*, *ghinda*, *junghiu*.

7. Sonurile reprezentate în alfabetul cirilic prin *ш* și *щ* se voru scrie totdeauna cu *ș* și *șt*, adecă cu *s* și *t* însemnate de desubt cu sedilă. Exemple: *șerpe*, *șepte*, *eși*, *moși*, *coșu*, *șelă*, *uși*, *lași*.

8. Sunetul *z* se va scrie în două feluri: Acolo unde declinațiunea, conjugațiunea sau derivatiunea română îl arată că provine dintr'unu *d* se va scrie cu *đ*; asemenea se va scrie cu *đ* și acolo unde se arată *d*, fie și din cuvintele primite în limba română ca neologisme. În toate casurile însă unde nu se arată, în aceste două moduri, provenința lui *z* din *d*, se va scrie cu *z*.

Exemple *credđ* (crede), *rodđ* (róde), *innodđ* (innodă), *vedđ* (vede), *verđđ* (verde), *calđđ* [caldă], *mucedđ* (mucedu), *râncedđ* (râncedă), *inverđđ* [verde], *đeu* [divin], *đina* (diurnă), *radđ* (radiare); — *zimbescă*, *zalogă*, *zare*, *botezări*. Asemenea se voru scrie cu *s* terminațiunile verbelor în *a* cari facu prezentul cu *eză*, *eză*, *eză*: *lucreză* (lucră), *vizeză* (visa), *desfăteză*.

9. Sunetele împreunate *ш* — *шт* se voru scrie asemenea în două forme: se voru scrie cu *sc* acolo

unde vre o formă fleționară sau derivațiunea română le arată că au provenit din *sc*.

Exemple: *cunosc, cunoște, [cunosc] pesce* [pes-cuit]; asemenea în terminațiunile prezentului la toate verbele în *i*, cari facu prezentului cu *esc, esci, esce, domnesc, domnesci, domnesce*, (a domni), *doresc* (a dori), *iubesc* (a iubi); precum și toate adiectivele în *esc* atât în declinațiune cât și în formele lor adverbiale în *sc*: *părintesc, părintesce* [părintesc], *Bucuresc, Negoesc*. Se va scrie cu *sc* și verbul a *sci* cu derivatele lui *sciință, consciință, nesciință, etc.*

Se va scrie însă totdeauna *Ștefanu, ștergaru, deșteptu, Târgoviște, mîriște, etc.*

10. Sunetul *z* (*z*) se însemnează cu semnul \sim pus deasupra vocalei originale din care în vre o formă fleționară română se vede a proveni; în casurile în cari nu se arată această provenință, se va însemna cu *z*.

Exemple: *măzi* (mare), *cărți* (carte), *rău* (rele), *vedu* (vede), *păstoru* (pasce), *superu, supera* (superi), *înveți* (înveți), *adeveru* (adeveresce), *tău, său, că, să, rămasu*, etc.

11. Sunetul *x* se însemnează cu semnul \cap pus deasupra vocalei originale din care în vre o formă fleționară română se vede a proveni; în casurile în cari nu se arată această provenință se însemnează cu *x*; afară de *x* inițial, care se va însemna totdeauna cu *in*.

Exemple, cu *ă*: *lăudându, cântându, dându*, — toate gerundiele verbelor în *a*; cu *ê*: *tăcându, vîdându, putându, făcându, bătându, mergendu*, — toate gerundiele verbelor în *e* și *e*. — Apoi, *când, cătu, atât, rându, vîndu* (vinde), *mormîntu, pămîntu, cuvîntu; în, întîndu, încuîu, întău, învețu*.

12. În vorbele flexibile se va scrie *u* final, pronunțat pe jumătate, cu semnul scurtărei \sim ; când însă se pronunță întreg, se va scrie fără acestu semn.

Exemple: *omă, domnu, rodă, bună, pomulă, lucrulă, altulă, aniloră, oiloră, plecă, făcă, ducă, dormă, fî; însă: mândru, membru, întru, socru, acru, aspru, cioclu, templu, suflu*.

Vom scrie însă: *dar, iar, măcar, când, prin, din, măcar, cum, fără u*, în cuvintele neflexibile.

13. În aceleași condițiuni se va însemna *i* atât, final cât și la începutul și la mijlocul cuvintelor, când se pronunță pe jumătate cu semnul scurtărei \sim ; precum: *omeni, copii, auți, veți, domni, orbii; iadă, naibă, aibă, roibă, goimă, iernă, ierbă, iară*.

14. Articolul nedefinit și numeralul la feminin *o* = una, precum și pronumele *o* (acusativ) se va scrie cu *o* și nici odată cu *uă*.

Exemple: *o casă, odată, las'o, am dat'o*.

15. Sunetele *ea* și *oa* provenite dintr'ună *e* și *o* accentuate și urmate mai cu sémă de ună *ă* sau *e* se vor însemna cu *é* și *ó* (*e* și *o* cu accentu acut).

Exemple: *péa* [peri], *céa* [ceri], *móa* [mori], *sóre, dóre, óre?*, *cióră, órbă* [orb], *sórbé* [sorbii].

Terminațiunea imperfectului verbelor în *e* și *e*, fiind formată de la infinitiv prin adaogerea unui *a*, se va scrie *ea*, și nu *é*: *vedea, tăcea, bătea, făcea*; asemenea și la cuvîntul *stea*, precum și la toate cuvintele terminate în *ea* cari facu pluralul în *ele*, unde *a* final are o valoare proprie gramaticală: *vișea, nea, curea, surcea, măsea, etc.*

16. Apostroful ' nu se va pune înaintea arti-

colului feminin *a*; se va scrie dar: *casă, masă*. Elu se va pune însă unde este *a* se arată elisiunea unei vocale: *n'am* (nu am), *dat'am*, etc.

17. Pentru împreunarea a două sau mai multe cuvinte sau particule se va întrebuința semnul liniștei; - (trăsura-de-unire); precum: *adă-mi, iea-ți, du-te, ducă-se*.

D i v e r s e .

■ Din cauza unei aranjeri noue a tipografiei diecesane scoterea numărului de față a întârziat. Dec. cerem scusa onoraților cetitori, notificându totodată că numărul proximu cât și ceialalt vor apăre la terminu regulat. ■

* **Dăruiri și oferte pentru asociațiunea arădană.** Pe baza deciziei, ce direcțiunea asociațiunei arădane pentru cultura poporului român a luat la 19. Sept. an. tr. făcându-se apelul la publicul român pentru spriginirea acestei instituțiuni de cultură, s'au distribuit liste de subscrițiuni în favoarea ei, din care au intrat la subsemnatul cassariu una dela părintele *Lucianu Șepețanu* din Chisetu cu 2 fl. și anume 1 fl. din partea Săuției Sale, 1 fl. din partea corului vocalu alu plugarilor din Chisetu; iară două liste am primitu dela părintele *Vichentie Marcoviciu* din Nădlacu, una cu contribuiri benevole de 25 fl. 20 cr. v. a. și alta cu 53 fl. taxe dela membrii noi, cari la olaltă facu suma de 78 fl. 20 cr. v. a. Aducându acesta la cunoștința on. publicu, totodată aduciu în numele direcțiunei mulțămire cuvenită binevoitorilor contribuenți și zelosului colectante, parintelui *V. Marcoviciu*, avend speranța că și alți domni colectanți vor da probă de asemenea interesare pentru ridicarea și înaintarea scopurilor de cultură ale asociațiunei noastre. Arad, 28. Dec. a. tr. Iguatiu Pap, cassariu.

* **Actu de caritate.** Dl. Ștefan Jakabffy proprietariu în Șomoscheșu în ziua de anul nou st. v. a binevoitu a împărți prin subscrisul între veduvile și orfanii din comuna Șomoscheșu 100 fl. v. a. Acestu faptu umanu ilu facu cunoscutu cu atât mai vartosu că numitul Dn. și în anii trecuți au mai dăruitu sêracilor din comuna noastră 300 fl. iar pentru servițiulu divin u donat u rëndu de ornate bisericesti. Virgiliu Novacu, parochu gr. or. în Șomoscheșu.

† **Necrologu.** *Dionisiu Ghilezanu*, învătatoriu gr. or. în Belintu, în etate de 38 ani și 18 ai servițiulu, după unu morb greu de peptu de $\frac{1}{2}$ anu și împărțindu-se cu ss. taine, în 13. Decemvre v. 1882. și-a datu sufletulu în mâile creatoriulu, iar în 14. Dec. s'au depus rămasițele lui pămîntesti spre repausulu eternu în cimiteriulu gr. or. din Belintu sêvêșind ceremoniele funebrale on. preoțime din Belintu și Chisetu, cu corurile vocale din aceste comune. — Reposatulu a fost unu învătatoriu bun și forte diligente, nu altcum și unu dintre cei mai distinsi cântareți. Fiă-i țerina ușoră și amintirea vecinică! Izvinu, 27. Decemvre 1882. Ioanu Mateica, învêt.

* **Coru vocalu** s'a înființat în comuna Izvinu la inițiativa învătatoriuului localu gr. or. și s'a înscrisu preste 40 de membrii, dar se speră că se va urca peste cifra de 50.

* **Hirotoniri.** Absolventii clerici: Iosifu Clombesu s'a hirotonitu intru preot pentru parochia din Hodoșu; Georgiu Vusdea pentru parochia din Zimbru-

Dulcele și Brusturescî; Ioanū Halmageanū pentru parochia din Finișu-Iosăș; Eutimiu Blaga de administrator parochialū în Sititelecū; Ioanū Hadanū de parochū la parochia din Lalasintū; și Alessiu Popoviciū de parochū la a III. parochie din Otlaca.

* **Logodnă.** Tênerul *Ioanū Căpitanū*, candidatū de preotū, a încredințatū de fiitore soție pre Dsióra *Flórea Jurișū* din Labășintū, Marți în 28. Decemvre v. 1882. Fericirea să-î însoțescă pe tótă calea vieții!

Buletin meteorologicu.

Țiua.	Luna.	Pressiunea aerului	Temperatura	Cerulū
Sămbătă	6. Ian..	778 mm.	0.6 °R.	seninū
Duminecă	7. "	778.3 "	3 "	"
Luni	8. "	773 "	1 "	"
Marți	9. "	770.5 "	1.5 "	"
Mercuri	10. "	765.4 "	2.5 "	obdusū
Joi	11. "	767.2 "	0.5 "	seninū
Vineri	12. "	769.8 "	1 "	obdusū

Concurse.

Devenindū vacantū unū stipendiū din fundațiunea fericitei *Elena Ghiba Birta*, pentru distribuirea lui se escrie concursū, cu terminū până la **25 Ian. st. v. 1883.**

1. Dela recurenți se cere să probeze: Cumcă sunt de religiunea gr. orientală, și de naționalitate română ori grecă, născuți în careva din comitatele Arad, Bihorū, Bichișū, Cianadū;

2. Cumcă studiază în ôicare institutū publicū, cu succesū distinsū, și aū bună purtare morală, cum și că ar fi lipsiți de mijlocele trebuinciose.

3. Rudeniile fericitei fundatrice, și anume sucesorii acelora, cari se tragū dela parintele testatorei Mihailū Birta, fost parochū gr. or. în Bichișū, și și cele dela mama ei Ana Neamțū din Ienopolea, — ori unde s'ar afla, — vor avé preferință.

Recurenții la vreunulū din aceste stipendii vor avé a-și înainta rugărilor lorū, instruite cu recerințele de susū, — subscrisulū ca președinte alū comitetulū rundațiunei Birta.

Recursele dela concursulū din 10/22. Octomvre 1882, să rețenū aici pentru a se lua în considerațiune și la acestū stipendiū.

Aradū, 31 Decemvre 1883.

Ioanū Mețianū, m. p.

Episcopulū Aradulū.

Pentru parochia *Spinușū*, cu filia *Papmezeū*, de clasa III-a sistemisată cu dotațiune corespundătoare, la aprobarea Venerabilulū Consistoriū Oradanū de sub Nr. 972 B. a. c. se escrie concursū cu terminū de alegere pe **23 Ianuariū** (4 Febr.) 1883.

Doritorii de a ocupa această parochie, până la 22 Ianuariu aū a-și trimite recursurile provédute cu documintele necesare conform Reg. pentru parochii, Protopresbiteratulū tractualū P. On. Domnū *Elia Moga*, căci cele mai târziu întrate nu se vorū primi,

iară în ziua alegerii să se prezenteze la biserica din parochia matră.

Datū în ședința comitetulū parochialū ținută în Popmezeu la 9/21 Decemvre 1882.

În conțelegere cu mine: **Elia Moga, m. p. prot. Popmezeului.**

Se escrie concursū pentru ocuparea postulū de suplinte învățătorescū pre lângă neputinciosulū înv. *Pavelū Draganū*, din counna bisericescā gr. or. rom. confesională *Rusova-veche*, aflătoare în diecesa Caransebeșū, protopresbiteratulū Bisericeii albe, comitatulu Carăș-Severinū, amēsuratū parintescei ordinațiuni consis. dtto 4. Maiu și 18. Noemvre 1882. Nri 282 și 652 Scol. cu terminū până în **20. Ianuariu 1883 st. v.** în carea și va fi și alegerea suplentulū.

Salariulu învățatorului este: a) în bani gata 73 fl. 50 cr. v. a. b) 56 Kgr. de clisă 30 fl. c) 56 Kgr. de sare 6 fl. d) 12 Kgr. de lumină 8 fl. e) 20 meți cucuruzū și 12 meți grăū în natură, din acesta alegendulū suplinte învățătorescū va căpeta $\frac{2}{3}$ și $\frac{1}{3}$ va rămâne nepotinciosulū învățatorū cât va trăi, pre langa $\frac{2}{3}$ de salariu mai are suplintele încă 20 metri de lemne din care are a-se încăldi amēsuratū si scōla, 10 fl. pausalū conferentionale, 10 fl. pausalū scripturisticiū, grădină de legumī, două jugere de pământū arătoriu și cartirū liberū.

Doritorii de a ocupa acestū postū sunt avisati a-și trimite recursurile lorū bine instruate conform stat. org. bis. regulamentulū pentru învățatori Pré On. D. protopresbiterū *Iosif Popoviciū*, în Iam până în 15. Ianuariū 1883 că cele târzie nu se vorū considera. În fine recurenții sunt poftiti a-se presenta în biserica de a-și areta desteritatea lorū în cantū și tipicū. *Rusova-veche*, 20. Decemvre 1882.

Comitetulū parochialū.

În conțelegere cu Protopopulū tractualū.

Se escrie concursū pentru vacanta parochie de clasa a III din comuna *Percosova*, protteratulū Vêrșetului, cottulū Timisiulū, cu terminū de alegere în **9. Ianuariu a. v.**

Emolumintele sunt: una sessiune de pământū aratoriu și stola îndătinată dela 75 de case. Se observază însă că alegendulū are a da 12 jugere din menționata sessiune, pentru împăcarea restantiei însemnate de contribuțiune, pre mai multī ani până la totala desplătire.

Doritorii de a ocupa această parochie sunt avisati a-și trimite recursurile instruite în sensulū stat. org. bis. adresate comitetulū parochialū la domnulū protopresbiterū *Ioane Popoviciū* în Mercina per Varadia.

Percosova în, 12/12 1882.

Comitetulū parochialū.

În conțelegere cu dlū protter tractualū.

Prin acesta se escrie concursu pentru deplinirea postulū invetiatorescu dela scōla I-a gr. or. rom. din comun'a *Socođoru*, inspectoratulū Simandului cu terminū de alegere pe **9/21. Ianuariu 1883.**

Emolumintele: în bani gata 300 fl. v. a. 10 orgii de lemne din care are a-se încăldi si scōla; 10 fl. v. a. pentru familia, cartiru liberu cu 2 ehilii si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati a-si tremite recursurile lorū instruate conform statur. org. inse poftindu-se si producerea testimoniuului de

limb'a magiara, adresate com. par. din Socodoru, inpectorului cercualu de scóle Moise Bocsianu in Curticiu.

Dela competentii acestei statiuni se poftesce ca pana la ziua de alegere, sè se presentede in vre-o Dumineca sèu serbatóre in santa biserică din locu pentru a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Socodoru 17/29. Decemvre 1882.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: **Moise Bocsianu**, m. p. insp. scol. cere.

Petru statiunea invetiatorésca din comun'a **Tomesciu**, protopresbiteratulu Fagetului, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: 230 fl. v. a. banii; 10 fl. pentru conferintie; 5 fl. pausialu de scrisu; 8 orgii lemne din cari sè se incaldiesca si scóla; 3 jugere de pamentu, cuartiru liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acest post sunt avisati, ca recursele lorú instruate in sensulu stat. org. bis. si timbrate, se le substérna porotopresbiterului tractualu pana la terminulu indicatu.

Tomesciu, in 18. Decemvre 1282.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Atanasi Ioanovicu**, m. p. protopopu.

Petru statiunea invetiatorésca din comun'a **Farasestiu**, protopreb. Fagetului, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: 200 fl. v. a. banii; 8 orgii lemne din cari sè se incaldiesca si scóla, 1 jugeru de pamentu, cuartiru cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acest post sunt avisati, ca recursele lorú se le substérna, fiindu instruate conform dispusetiuneloru statut. org. bis. si timbrate, pana la terminulu indicatu, protopresbiterului tractualu.

Farasestiu, in 16. Decemvre 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Atanasi Ioanovicu**, m. p. protopopu.

In urma decretarei Venerabilului Consistoriu diecesanu din 20. Decembre a. c. nr. 3553. prin acést'a se escrie concursu pe *capelan'a* sistemisata la parochi'a veteranului parochu Constantinu Copianu din **Almasiu**, — cu terminu pana la 30. Ianuaru 1883 in care di va fi si alegerea. Venitele incopciate de acést'a capelania sunt pe jumetate din tóte venitele parochiali.

Dela recurenti se poftesce a-se presentá vre-odata in biseric'a din Almasiu si a-si substerne recursele lorú cu atestate valabile pentru parochiele de clas'a II.

Almasiu, la 23. Decemvre 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **Constantinu Gurbanu**, m. p. potopopu

Pe bas'a conclusului consistorialu din Oradea-mare de sub Nr. 1025. B. a. c. pentru deplinirea parochiei vacante de class'a III. **DS. Fordu** cu filia **Prisaca**, tractulu protopopescu alu Beiusiului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 2/14. **Ianuaru 1883.**

Emolumintele sunt: a) casa parochiala cu gradina a carei folosu se pretiuesce la 40 fl. b) pamentu parochialu de 10 cubule cu venitu anualu de 80 fl. c) câte o di de lucru dela 230 numere de case per. 30 cr. 69 fl. d) biru preotiescu câte o vica de cucurudiu sfermatu dela casa dupa pretiulu de mijlocu 230 fl. e) folosirea cemetierului 10 fl. f) stótele preotiesci dupa calculu mijlociu 60 fl. de totu 489 fl.

Recurentii vor avea a-si tramite patitiunile sale instruite cu documintele necesarii amesuratu „Regulam. pentru parochii“ pana la terminulu defiptu la subscrisulu in Beiusiu.

Datu in Beiusiu, la 6/18. Dec. 1882.

In contielegere cu Comitet. parochialu concerninte

Vasiliiu Papp, m. p.
protopopu.

Petru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a conf. gr. or. rom. din comun'a **Macedon'a**, protopresbiteratulu Ciacovei, comitatulu Torontalu, se escrie concursu cu terminu pana la **23 Ianuaru 1883 st. vechiu** in carea di se va tienea si alegerea.

Emolumintele sunt: 1) In bani gata 160 fl. 2) 40 meti de grâu, 3) pentru participare la conferintiele invetiatoresci 5 fl. 4) pentru scripturistica 5 fl. 5) $3\frac{1}{2}$ jugere pamentu, parte aratura parte fanatiu, 6) pentru materialulu de incalditu a salei de invetiamentu 18 fl. 7) cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati recursele lorú instruate in sensulu stat. org. bis. a-le adresa comitetului parochialu, si a le substerne oficiului protopopescu alu Ciacovei in Obad.

In fine se mai recere, ca aspirantii in decursulu intre-timpului premergatoriu alegerii sè se presinte in care-va Dumineca ori serbatóre la santa bis. din respectiva comuna, spre asi aratá desteritatea in cantu si tipicu.

Macedonia, in 9. Decembre 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu adm: protopopescu **Paul Iancu**, m. p.

Petru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a conf. gr. or. rom. din comuna **Giulvez**, protopresb. Ciacovei, comit. Torontalu, se escrie concursu cu terminu pana la **16. Ianuaru 1883. st. v.** in carea di se va tiné si alegerea.

Emolumintele sunt: a) in bani gata 126 fl. v. a. b) 60 meti grâu, c) pentru conferintiele invetiatoresci 6 fl. d) pentru scripturistica 5 fl. e) 4 jugere pamentu si adeca 3 de aratura, si unulu fanatiu, f) 8 orgii de paie, din cari are a-se incaldi si sala de invetiamentu, g) cuartiru si gradina de legumi.

Doritorii de ocupá acest post sunt avisati recursele lorú instruate in sensulu stat. org. bis. si adresate comitetului parochialu a-le substerne oficiului protopopescu alu Ciacovei in Obad.

In fine se mai recere, ca aspirantii in decursulu intre-timpului premergatoriu alegerii a-se presentá in vre-o Dnmineca ori serbatóre la s. biserică din respectiva comuna, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu adm. protopopescu: **Paul Iancu**, m. p.